

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Főttér. 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Megjelen minden vasárnap reggel. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 4 ft. Félévre 2 ft. Negyedévre 1 ft. Hirdetéseket: A közlönyben, mérsékelt árték szerint számít. Egyes szám ára 8 kr.</p>	<p>Kiadóhivatal: Weisz Márk könyvkereskedése, hova az előfizetés- és hirdetési díjak küldendők. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nyiltér. petít. sorá 30 kr.</p>
---	--	---

A magyar parasztság.

Ha a magyar paraszt nem volna a legszaporább Szt. István birodalmában s gazdaságilag nem volna képes legyőzni a velünk szövetséges németiségtől eltekintve, az összes többi fajok parasztságát: akkor sőtét tájkép nyílnék meg a magyar politika előtt. Még a legjobb politika sem hódítaná vissza nekünk az ország területét és nem létesíthetné sokat említett nemzeti konszolidációkat...

Nemzeti konszolidációknak két hatalmas szinte egyenlően fontos tényezője van. Az egyiket képezik a városok, a most alakuló polgári elemmel; a másikat képezi parasztságunk, assimiláció, mert nincs kultúra s mert a fajok elkülönítve élnek. A kifejlett városrendszernek teremtették meg az egész Nyugaton az egységes nemzeteket és társulatokat; ugyancsak egy hatalmas kibontakozó városrendszer Magyarországon is létesíteni fogja nemzeti és társadalmi egységünket. Városaink azonban ma még fejletlenek, assimiláló hivatásuk dolgában még csak a kezdet kezdetén vannak. Amíg a kulturái és gaz-

dasági erők hatása következtében nagy szellemi és gazdasági emporiumaink nem lesznek a nemzeti vidékeken, addig nagy eredményeket városainktól nem remélhetünk. A magyar nyelv elsajátítása s a magyar nemzeti szellem hatása nagy sikereket ért el eddig is. Rendkívül örvendetes jelenség, hogy városaink szinte kivétel nélkül, a magyar nemzet szolgálatában állanak s hogy a nemzeti elemek városainkban s különösen Erdélyben mind visszavonulnak.

Kimutatott, hogy fajunk szaporodása nem a városokban, hanem a vidéken, a falukon történik; sőt városaink legnagyobb része még nem is képez oly reservoát amely a falusi népszaporodás feleslegét felfoghatná. Az ipar nem alkalmas arra, hogy a népszaporodást táplálhassa.

Az ipar helye és valódi régiója Erdély és Felső-Magyarország. Fajunk jövődjére nézve, szintén kedvező jel, hogy az ipar e régiójában a magyarság az ipar e terein diadalmasan mérkőzik s a németiség mellett egyedül a magyarság bír iparos hivatással. Jellemző, hogy

907 nagy iparos közt egyetlen egy román sem foglal helyet, tót is csak 18 van, szerb csak kettő; ellenben 533 magyar. Parasztságunk, főképp az Alföldön nem akar mással foglalkozni, mint szellemének megfelelő mezőgazdasággal. Ez az oka egyszersmind annak, miért nem lehet az iparral orvosolni az alföldi agrárszocializmust.

Kell tehát alakítani a birtokviszonyokat. Le kell dönteni parasztságunk terjeszkedése előtt a gátakat. Mi nem követhetünk paraszt irtó rendszert, mint követett Anglia. A parasztirtó politika Magyarországot nemzeti katasztrófára vezeti, mert parasztságunk nem mehetne át mint Angliában, az iparos foglalkozásra s így megszűnnék szaporodni, vagy még nagyobb mértékben kivándorolna.

És nem csak fajunk terjedése, hanem egyszersmind társadalmi átalakulásunk szerencsés befejezése miatt is kell követnünk ezt a parasztirtó politikát.

A városi elemből következő új középosztály sok hézagját kitölti ugyan hatalmas történelmi osztályunknak, de nem tölt ki minden

Borzalmas percek.

Alkalmoszerű cikket kíván a szerkesztő úr. Még mindig alkalmoszerű a »Bourgoise« hajó katasztrófája. Ujabb hasonló katasztrófáról nem olvastam s így kénytelen vagyok írni egyről, mely hasonló lett volna ahhoz, ha bekövetkezik. A »Fehér Elefánthoz« címzett fűszerüzlet a legtekintélyesebb volt a vármegyében. Julius 28-ika volt — jól emlékszem — mikor Tenyér Gusztáv tanoncz, különben ügyes fiú a kit 3 év óta nagyon megszerettek az üzletben — hirtelen elsápadt, rosszul lett s abba hagyva egy csomag lekötését, mereven bámul maga elé.

A vevő a kit Gusztáv kiszolgált, meglátva az elváltozott arcot, megijedt.

Az istenért mi a baja?!

Erre az egyik segéd is oda rohan.

Mi baja van Gusztáv?!

A főnök Heck Gábor — vele szemben lakott Sóos János kereskedő társa — s azért írta nevét ő is két »e« betűvel, hogy az így hangzatosabb — figyelmessé lőn s oda megy a fiuhoz.

— Van valami baja kérde?

A fiú alig mer, alig bir szólni, csak dadogja remegőn:

Jaj ott hagytam a gyertyát a hordóban. A puskapor felrobban...

A mint kinyögte a fiú lerogyott.

Micsoda?! A pinczében?! Te-te szerencsétlen!

Igen ott felejtettem azt hittem, hogy mák.

Óh, mák-mák! — Minek tartsam a pinczében? hadarja a főnök haját tépve.

Pillanat alatt rémes megdöbbenés ült az arcokra. De nem volt vesztegetni való idő s a czég feje gyorsan határozott.

Százast adok annak a ki lemegy a pinczébe elvenni a gyertyát.

Menjen aki ott hagyta, mondja a könyvelő kalap nélkül elrohant.

A vevők valamint a többi segéd, mind siettek menekülni.

Csak az öreg Kovács Gergely udvaros és boltiszolga, — ki ép akkor hozott be egy láda fát maradt nyugodtan.

Megyek én uram, csak el ne hagyja két árva unokámat — mond s azzal ő a kapu alatti pinczébe, a főnök pedig családjához rohan, visszakiallva: »Jól van Gergely meglesz.«

Borzasztó ordítással dőlt be az ajtón.

Ki a házból hamar, kinek kedves az élete.

A gyermekek az iskolában voltak. Az úrnő és két nagy leánya együtt; utóbbiak zongoráztak.

A vész kiállítására repültek a családfő után félbe szakítván a »Lari Lettát«.

Az egyik leánynak eszébe jutott a nagymama, ki gyengélkedőnek mondta magát s a diványon nyugodott szobájában.

— Jaj a szegény nagymama!

Jaj szegény édes anyám!

Oh kedves anyósom!

Hamar valakit érte sóhajt Heck Gábor! Megyek én mondja Gizella az ifjabbik leány s csakhamar eltűnt.

Ne menj fel — ne menj fel... ne játsz életteddel... kiáltoz az apa.

Már késő volt.

Most már csak rohanni és ki a veszedelem fészekből.

A mint a rohanók lélekszakadva kijutottak a kapun, egy sötét árny szökött át az utcán a tulsó oldalra. Öreg nőnek az alakja volt. Felismerték a nagymamát.

Megmenekült.

A mint hallotta a szomszéd szobában

hézagot. Gazdagodó parasztságunkból s különösen az alföldi parasztságból új rétegek keletkeznek, a melyek igen becses anyagot szolgáltatnak társadalmi átalakításunkhoz s az új középosztály létesítéséhez. A parasztságunkból kiemelendő művelt és vagyonos elemek nemzeti érületéhez semmi kétség nem fér s ez elemek olyan becses tulajdonságot hoznak a most alakuló s az összeforrás küszöbén levő középosztályokba, aminővel a történeti középosztály sohasem birt és ami fájdalom — ennek részleges bukását előidézte. Beleviszik a munkaerőt, munkakedvet, takarékossgot és a vagyonszerzés vágyát. Középosztályunk ekkép felrészülve s megerősödvé újra letéteményese lesz régi nemzeti konszolidációnk lak.

Parasztságunk tehát kettős hivatást teljesít. Meghódítja a haza földjét s a belőle kiemelkedő elemekkel nemcsak kiegészíti, hanem egyszerűs mind szerencsésen átalakítja középosztályunkat. Boldog nép, melynek ily parasztsága van.

Ha egy francia történész büszkén mondotta, hogy valahányszor Franciaországot, a császárok, politikusok és hadvezérek tönkretették, ez ügyet mindig megmentette a francia paraszt.

Költők, szindarabírók magasztalhatják népünk érdekes tulajdonságait. Részemről a magyar paraszt egészen prózai tulajdonságai előtt emelek kalapot. Magasztalom tulajdonságait, tulságos józanságát, de legfőképp szaporodás képességét. Ezek tulajdonságai döntik le a gátakat fejlődésünk és nemzeti jövőnk előtt.

B. G.

Közgyűlés.

A folyó hó 17-én megtartott közgyűlés foglalkozott a községi költségvetések megállapításával s minthogy az ez évi költségvetés alig tér el valamiben a múlt évi költségvetéstől, az minden nagyobb módosítás s a szerkesztés halogatások nélkül lett megállapítva.

A költségvetések tárgyalása előtt jóváhagyta a közgyűlés az ifj. Cs. Forgó József és Gutpintér Mátyástól iskolai célokra vett egy egy magyar hold területű föld vételét és elhatározta, hogy a Csongrádot Szentessel összekötő állandó Tiszai híd mielőbbi kiépítését szeretett Gajári Odön országgyűlési képviselő urnak kipróbált, áldásos, erős keze útján a nagyméltóságú magy. kir. kereskedelmi minister urhoz benyújtandó kérvényben megsürgeti.

Ideje is lenne már, hogy a nagy alföldi transversalis műút, melynek talán egyedül a Csongrád és Gátéri része nincs eddig kiépítve a Tisza híd létesítése által megnyerje befejezését, mely nélkül nem hogy elérné azon célt, mely tervezőjének szeméi előtt lebegett, de más közönséges országutak nivóján is mélyen alászállva, egy közdülőt jelentőségére súlyd.

A Szolnok és félegyházi vasúttársaság kérelmét hogy a község tulajdonából a vasút céljaira felhasznált terület holdankénti árát 300 ftról 160 ftra szállítsa le elutasította, a közgyűlés csakhamarreléért a költségvetés tárgyalására a bevételek minden változtatás nélkül egyhangúlag állapították meg, és az egész tárgyalás során is az a hígadt szenvedély nélkül, egymást és egymás nézeteit megbecsülő modor tanúsított, mely egyedül jogsult közügyek helyes és okos intézésénél, és ez ami il őrvendetesebb, mert a közgyűlésről annak éppen legszenvedélyesebb tagjai nem hiányoztak; ez őrvendetes jelenségben biztosítékát látjuk annak, hogy községünk közügyei nem fognak az országos nagy pártpolitikai tűzével hevített szenvedély hatásának kitéve feláldoztatni: — de példát is ad, — hogy a legkényesebb kérdések üdvös megoldása csak ily hangulat mellett oldhatók meg; mert egy Hegyi féle gyűlöletből táplálkozó, az isteni felebaráti szeretet romboló, és a gyehennai gyűlölködés tü-

zét szító interpellációval előidézett hangulatban ugyan lehetséges lett volna-e higgadtan fontolóra venni az előadó jegyzőnek a kiadások első és második rovatára tett megjegyzését, de lett volna-e kedve magának a jegyzőnek is falra borsót hánnyva intézményeink fejlesztésére és javítására utalni még most a közgyűlés belátta azon abnormis viszony tarthatlan voltát, hogy a község szolgaszemélyzetre mint 1000 frral többet költ, mint hivatalnokaira és utasította az előjáróságot, hogy a rendőrök, mezőőrök és tűzoltók létszámának apasztásával a hivatalnokok arányos fizetését a községi szabályrendeletben biztosítsa és a szabályrendelet módosítására vonatkozó tervezetét terjeszse a közgyűlés elé.

Réti Ferencz hosszabb beszédben foglalkozott a község háztartásával és azon elvet tartja követendőnek, hogy a jelen nagy terheinek egy része a jövő nemzedékre átruháztassék s így az osztrák magyar államvasút-társaságnak járó, mintegy 25000 frot nem 7 év, hanem 27 év alatt kellene kifizetni, — az 1888 évi 50,000 fros árvízkölcsönből még kifizetetlen 35000 frt és nem 7 év alatt, hanem 50 év alatt jó volna kifizetni s határozatainkban a takarékoság kérdését soha figyelmen kívül hagyni nem szabadna. Dr. Szarka Mihály a takarékoság gyakorlására az előjáróságot tartja első sorban hivatottnak, mert a község kötelelességeinek megoldása az ő kezében van, azoknak nagyobb, vagy kisebb bőkezűséggel megoldása nagyon számottevő faktor a község háztartásában.

Az előadó jegyző felvilágosítása után a közgyűlés utasította az előjáróságot, hogy úgy az osztrák és magyar államvasútnál, valamint a kincstár elleni követelések lejáratának meghosszabbítása ügyében előterjesztést tegyen. Dr. Szarka Mihály, indítványára pedig a legközelebbi gyűlésre a helypénz és rakpartali bérbeadása iránt fog javaslatot beterjeszteni.

Az 1899 évi költségvetési hiány fedezésére a földadó után 96% a többi adó nemekre 112% os pótdadó kirovása lesz szükséges a községi pótdadó tehát a jövő évben a földadónál 39% al, egyéb adó nemeknél 49% al csökken, mi leginkább az iskolák államosításának köszönhető, mert e czímen a szükséglet a tanító földek 1000 évi jövedelmét számításon kívül hagyva, mintegy 2000 frral csökken és igazolásul szolgál mindazoknak, kik áldásos tevékenységükkel az államosítást kivitták és ezek között különösen szeretett országgyűlési képviselőnknek, ki hatalmas befolyását csonkítottanul egész teljességben érvényesítette ez úgy kedvező megoldásánál.

UJDONSÁGOK.

— **Ő felsége, a király születésnapja.**

Lélekemelő ünnepély folyt le f. hó 18-án Ő felsége, a király születésnapja alkalmából. — A rom. kat. templomban ünnepi isteni tisztelet volt, melyen Droppa Károly, helyettes plébános celebrált. — Az összes hivatalnoki kar, a csendőrség, a pénzügyőrség, valamint a helybeli tartalékos tisztek emelték az ünnep fényét jelenlétükkel. — Az izr. templomban szintén volt isteni tisztelet, melyen Büchler Márton rabbi a királyi párért s azok boldogságáért gyönyörű imát mondott.

— **Szent István napja.** Tegnap ünnepelte az egész Magyarország az első magyar király névünnepét. Különböző nemzeteknek különböző védszentjei vannak, így nekünk magyaroknak nemzeti védszentünk Szent István első apostoli király. Áhitattal csüggött a magyar mindig Szent Istvánon, mert tudta, hogy neki köszönheti ama nagy átalakulást, mely őtet életképesse tette. Tudjuk azt, hogy a magyarokkal egy családból származott, hunok és

vejének rémes kiáltását: nem habozott egy pillanatig sem, felugrott a diványról és futott kifelé, a cselédséget is magával riasztva . . . Legelsőnek ért ki az utcára — szegény beteges nagymama.

Csak Gizella nem jött. Irtóztató perczek. A család már kellő biztonságban s a szegény leány keresi a nagymamát. Szülei kéztördelve várják lesik, remegnek a bekövetkező katasztrófától . . . Egyszer hatalmas dörgés rengeti meg a környéket. Mind félve néztek a szép egyemeletes házra, mely azonnal porba fog omlani . . .

Ez alatt az öreg Kovács Gergely udvaros a pincze ajtóhoz ért. Megáll egy pillanatra, mintha meggondolná. Azután felnyitva a hatalmas csapóajtót lemegy a lépcsőn.

A pincze mélyéből gyenge világság szűrődik feléje. Ég a gyertya.

No talán még jókor jöttem — szól — és fohászodik egyet.

A hordóban ott pislákol a mécs. Mintha végsőt lobbani készülne. Egy ugrással ott, terem. Gyorsan ráfujt és eloltotta.

A zsarátnokos kanócot megnyalozott remegő ujjal keresi. Ráakad. Sötét lőn egyszerre.

Abban a perczen iszonyú félelem vesz erőt az öregben.

Rohan kifelé és eszeveszetten becsapja az ajtót. A hatalmas kapu boltozat sokszorosán vízhangoztatja a dörgést.

Gergely valakibe beleütközik, mindketten elesnek. Főleszmélve a másik soraajt. »Gergely bácsi maga az?«

Én vagyok édes kisasszonyom. A pinczéből jövök. Ugy megijedtem.

Jaj meneküljünk ha még lehet.

Már késő édes kisasszonyom!

Késő? Ah talán még nem.

De igen, mert már eloltottam.

Ez volt az öregnek utolsó szava.

Elájult.

A kirohanó Gizella meglátva övét a távolban, oda szökdel s azonnal a nagymama nyakába borul. De már nincs veszelé. A Gergely eloltotta. Gergely aztán az ájulásból jobban lett és megkapta jutalmát.

Tenyér Guszti ezután minden pénteken a szerencsétlenségre emlékeztető napon mákos tésztát eszik.

Főnöke akarata ez, hogy megtanulja a különbséget a mák és a puskapor között.

Állítólag szépen halad. . .

Keviczky László.

avarok bármennyire rettegettek voltak is, hamarosan leszereltek Európá színterén és pedig különösen azért, mert ellenük, mint pogányok ellen az általuk zaklatott európai keresztények együttes erővel támadtak. A magyarok honfoglaláskor sokkal csekélyebb számmal jelentek meg Európában, mint emez elődek és Szent István belátta, hogy különösen az Augsburg és Mezeburg mellett vesztett csaták a hunok és avarok sorsára juttatják a nemzetet, azért sietett azt a keresztény vallásra áttéríteni és az akkoriban legfőbb hatalomnak örvendő papság védelmében ajánlani. A térítés nagy munkájában maga Szent István is részt vett, tanított, prédikált s ezért nyerte a korona mellé a kettős keresztet és az apostoli címet. Szent István az ország belsejét keresztény alapokra fektette. A keresztény külföldieknek és nemeseinknek, lovagoknak az országba költözést megengedte s így a külföld elfeledte a magyarok azelőtti erőszakos rablóhadjáratait. Majd fölosztotta az országot tíz püspökségre és a nép tanításáról s erkölcsének szelidítéséről gondoskodott, a nomád magyarokat letelepítés által egy helyhez kötötte s a földművelésre tanította. Isten e nemes munkát megáldotta és az ő munkáját: Szent Istvánt megdicsőítette, mit mutat azon jel, hogy nem porladott el szent jobbjá, hanem mind mai napig meg van, Budán a Zsigmond kápolnában őriztetik és Szent István napján az egész várban ünnepélyes pompával körül hordoztatik. De nemcsak az ország szívében, hanem az egész hazában valláskülömbőség nélkül megüljük Szent István napját, sőt a közelmúltban törvénybe is iktattattott ez ünnep megülvése mint nemzeti ünnepé. Csongrádon is áhitattal ülte meg az egész város népe tegnap ezen ünnepet: a plébániai templomban fényes segédlettel isteni tisztelet tartatott, melyet az ünnep magasztosságát méltató szent beszéd követett.

— **A vármegyei közpörház** építési ügyében a belügyminiszter leiratilag kér felvilágosítást a vármegye közönségétől a felől, hogy miért szavazott meg a meggyűlés 500 frt hozzájárulást a közpörház-építési költségeihez a vármegyei betegápolási alap terhére, mikor a kórházalap bővítés fedezetet nyújt az építési költségekre. A leiratot Csató Zsigmond dr. alispán elnököleg intézi el, megadván a felvilágosítást, hogy betegápolási alapot semmi féle betegápolásai díjhátralék sem terheli s hogy annak jóformán rendeltetése sem lévén, nagyon természetes, ha azt a vármegye közönsége a közpörház létesítésénél használja fel.

— **Elhalasztott esküdtzéki tárgyalás.** A f. hó 16-án, kedden lett volna Szegeden, az esküdtzéki előtt Pintér Gyula ellen a főtárgyalás abban a sajtóperben, melyet szentesi lapszerkesztő korából egy »Bírói tóga a fertőben« című hírlapi cikke miatt hivatalból indított ellene a kir. ügyészség. A főtárgyalást azonban nem tarthatták meg, miután Pintér Gyula sem az idézőt átvenni nem akarta, sem meg nem jelent és a szegedi esküdtbíróóság illetékessége ellen meg kifogást emelt. Ily viszonyok közt új terminust fog a törvényszék kifizetni, mikor aztán az illetékességi kérdésben is dönt.

Torna- és atletikai versenyek H.-M.-Vásárhelyen. A Torna- és vívó Egylet jubiláris versenyére, mely e hó 21-én folyik le, értékes tiszteletdíjakat tűztek ki H.-M.-Vásárhely t. h. város közönsége, a hódmező-vásárhelyi hölgyek és a M. O. T. E. szövetsége. A város díja (ezüst serleg) a szertornázás győztese számára, a hölgyek díja: ezüst babér koszorú, a kardvívás győztese számára, a M. O. T. E. szövetségének díja (ezüst dísz tárgy) a gyors úszás győztese számára tűzetett ki, s így ezen versenyek, valamint az aranyéremmel jutalmazandó távgyaloglás, országúti kerékpárverseny és a táv-úszás iránt rendkívüli érdeklődés mutatkozik. A versenybíróóság elnöke toroczko-szt-

györgyi báró Thoroczky Viktor főispán, tagjai Juhász Mihály polgármester, dr. Endrey Gyula országgyűl. képviselő, dr. Imre József orvos, Szilágyi László mérnök dr. Kanicszer Sándor ügyvéd és a versenyen résztvevők egy-együletének egy-egy tagja. A versenyekre érkező tornászok, ha érkezésük idejé dr. Draskóczy Pál rendező bizottsági elnökkel tudatják, a vasuti állomáson fogadtatnak és elszállásoltatnak. A rendező bizottság az előmunkálatokat már végrehajtotta. A sport iránt érdeklődőknek kétségtelenül élvezetes napot fog nyújtani a hódmező-vásárhelyi verseny.

— **Szüenő és keletkező jászágveszedelem.** Szentesen megszűnt a sertésvész járvány és a város határát ennek folytán feloldották a hatósági zárlat alól. Ellenben — az alispáni hivataltól, a rendőrséghez leérkezett hivatalos jelentés szerint — Sövényházán még járványosan lépett fel a sertésvész, miért is a község határát szigorú hatósági zár alá vették.

A Rákóczy-Tárogató ez az ősi magyar hangszer, melyet Stowasser János cs. és kir. udvari hangszergyáros szerkesztett újra s egyedül nyert rá szabadságot, nagy érdeklődésre elterjedésre talált a művelt zenekedvelők körében, mint valódi szalon hangszer, mely különösen a mélabús régi magyar dalok előadására alkalmas s a cimbalommal, mint kísérővel rendkívüli kellemes összhangú hangszert képez. A Rákóczy-Tárogató újabban a budapesti honvéd-zenekar s az elsőrendű cigányzenekarok által vétetett használatba s nagy feltűnést és tetszést keltett a hallgató közönség minden rétegében. Stowasser János egyáltalán kiváló minden hangszer készítésben s ugy iskola-hegedűi, mint egyéb gyártmányai a legjobb és legjutányosabbak.

— **Fontos tudnivaló.** A gyomorbetegségek igen komoly aggodalomra adnak okot, különösen ha annak orvoslását elhanyagoljuk. Ezek ellen mindig kellene jó házi orvosságot készlen tartani. Kötűnő hatású szernek bizonyult ebben dr. Róza »Életbalsama«, amely B. Fragner gyógyszerertárában kapható Prágában 203—III. sz. Megszerzhető minden gyógyszerertárban.

Bolanden Konrád ma ünnepli hetvenedik születésnapját; ez alkalomból összes 1040 iven 68 kötetre terjedő szépirodalmi munkái magyar fordításban 70 frt. helyett fűzve 5 frt-ért, egész váson diszkötésben 85 frt helyett 12 frt. 50 kr-ért küldetnek meg.

Megjelent: Dvorszák »Idézetek Tára« zsebb kiadás, közel ezer szerzőtől több mint 4000 idézet, ára fűzve 2 frt, diszkötésben 2 frt 40 kr.

Comp. Theol. Dogm. fűzve 60 kr. kötve 1 frt. Comp. Hermeneut. Introductio 60 kr. kötve 1 frt. Havi Füzetek kiadóhivatala, Budapest II. Donáti-u 3.

Színház.

Lapunk múlt vasárnap számában már búcsut vettünk színészeinktől s ime még most is számolunk két előadásról. Mert Kiss Pál társulatának nem volt alkalmas állomása, a hova berukkolhatott volna s így még nálunk maradt. Itt töltötték a híres búcsut, hogy volt e részük benne, nem tudjuk. Elég ez hozzá, hogy a búcsuelőadásul kitűzött »Dreyfus kapitány« után még a Krasznay és Rátkay jutalomjátéka következett. A »Dreyfus kapitány« elég jól megírt és színpadra termett reklamszínmű, tele nagyhatást előidéző szenzációkkal. A színműben, amelyet Deróky Antal írt meg 7 képben, a társulat minden tagjának jutott szerep. Mint rendszeren, most is jól játszottak színészeink. Még is különösen ki kell emelnünk Demény Albertet, aki drámai nehéz szerepét kitűnően

játszotta meg. — Vasárnap és hétfőn nem volt előadás mert a színikörben bál volt. Kedden búcsuelőadás és Krasznay Rátkay e két kiváló színész jutalomjátéka. Ez előadás iránt az érdeklődést különösen fokozta az a körülmény, hogy a jutalmazottak egyike Rátkay írta a színrekerült »regruta« című népszínművet. A színikör szépen megtelt közönséggel. A népszínmű nagyon tetszett. Meglátszik, hogy írója a színpadot ismeri. Nyelvezete magyaros, menete eleven és humoros jelenetei gyakran megkacagatták a közönséget. Krasznay a kisbíró és Rátkay a Csalán Marcsi szerepében jeleskedtek Rátkay helybeli vonatkozású kupléival zajos tapsolt aratótt, minden strófája nem csak bevált, ha kitűnően sikerült is. Berzsényi Margit és a többi szereplők vetélkedtek kiváló játékaikkal. Taps volt bőven, mint megérdemelték színészeink. Az előadás befejezése után még egyszer kitért a tapsvihar, mely szólt a társulat tagjainak és az igazgatónak is. Tőlünk Mohácsra költözött a társulat. Legyen velük a jó szerencse.

Anyakönyvi bejegyzések 1898 év aug. hó 6-tól aug. 13-ig.

Házasságkötés: Sebők István Bugyi Annával.

Születés: Szőke Mária, Gvánti Rókus Óvári István, Kádár Rókus, Nagy Ilona, Spitzer Gyula, Jenő, Viktor Ferencz, Varga Ilona, Vincze János, Czombos Pál, Vincze N. fia halva született, Gyovai Anna, Szőke Sándor, Rác Pirokska, Turi Viktória Lantos Mihály, Gyovai Ilonka Mária, Turi kis Mária, Kovács Mária Francziska, Mencser Anna, Jarabek István.

Halálozás: Kovács József 12 napos, veleszületett gyengeség. — Magyar Mária Bánfi Sándor Istvánné, 45 éves, szülés utáni elvérzés. — Kiri István, 8 éves, gyomor és bélhurút. — Bali András 14 hó, bélhurút. — Szőke Pal 77 éves, aggkor. — Vincze N. fia halva született. — Szálík Julianna Kádár Balázsná 46 éves, két-hegyű billentyű elégtelenség. — Atkári János 2 éves, bélhurút. — Bakai Mária, 1 hó, bélhurút. — Dinyés Urbán 80 éves, aggkor. — Turi Viktória 3 óra, cyanosiz. — László Erzsébet 9 hó, bélhurút, Apró István 12 éves, hasgörcs. — Lovas János 4 hó, bélhurút. Forgó Gábor 67 éves, alszárfelekély. — Kormányos Etelka, 4 hó, bélhurút. — Fekete Anna 16 hó, bélhurút. — Gyovai Agnes özv. Konkoly Imréné 60 éves, gümőkór. — Bujáki Rozália 23 hó, bélhurút.

Augusztus 13-tól 20-ig.

Eljegyzés: Géczy József Kiss Annával, Rác Péter Német Terézszel, Gábor Lajos Kávai Viktóriával.

Születés: Gyovai Döme Pál, Tóth Mária, Lantos Rókus, Polyák Mária, Bárdos Rozália, Tóth Mátyás, Szikora Rókus, Révész Lajos, Dudás István, Nagy Mihály, Hatvani Irma, László Erzsébet Klementin, Nagy József, Donka Veronika, Urbanyiczki Julianna.

Halálozás: Atkári Francziska 6 hó, bélhurút. Keller Rókus 12 hó, gyomor és bélhurút. Fekete Szerena özv. Policzer Lipótné 31 év, gümőkór. Tóth Mátyás 3 nap, sárgaság. Lantos Mihály 4 nap, sárgaság. Kontra Veronika özv. Horváth Józsefné 46 év, gümőkór. Barta Ferencz 40 év, bélgyulladás. Varga Pál 4 hó, bélhurút. Darida Anna özv. Újszászi Györgyné 70 év, gümőkór. Magyar János 4 hó, bélhurút. Antal János 9 hó, bélhurút. Tóth Francziska 15 éves, gümőkór. Dányi Anna 5 hó, bélhurút. Justin Gáspár 38 éves, gümőkór. Turi Kis Mária 10 napos, velle született gyengeség.

Felelős szerkesztő: **Eder János.**

Társ szerkesztő: **Holló Adolf.**

Kiadólaptulajdonos: **Weisz Márk.**

Szivattyúkat Tűzfeskendőket

házi, ipari, mezőgazdasági, építkezési és egyéb nyilvános célokra kéz-, járgány és erőhajtásra.

városi, községi, gazdasági és gyári tűzoltóságoknak

harangok és harangállványok

templomok, iskolák, stb. részére.

Búzmentesen működő pöczegödör tisztító készülékeket, utcai öntözőkocsikat, sárkaparókat

— készit és ajánl a —

BUDAPESTI SZIVATTYU ÉS GÉPGYÁR Részvény-társaság
(ezelőtt **WALSER FERENCZ**)

BUDAPEST, VI., Külső Váci-út 45. szám.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve. 40-23

A legjobb háziszerek bizonyult, az emésztés rendezésére, a rendes vérkeringésre, az elromlott és hibás vért eltávolítani. **A fő-kellék, az egészség megtartására,** ugyszintén gyors és biztos gyógyítása a gyomorhajtásnak, p. o. étvágy hiányáról, savanyú felbűfögésnél, fel-fuvódásnál, hányinger, test és gyomorhajtás, gyomorgöres, tudóvész a gyomornak elnyálkásodás, vértódulás, hőmorholden és női betegségeknel, bélbetegségeknel 40 év óta bizonyult legjobbnak.

Dr. Rosa élet Balsama

Minden gyulladás gyógyítására sebet, daganatot, biztosan gyógyit. Tejmegakadás és el-keményedésnél, a női emlőknél, a gyermek el-választásnál, vérdaganat, pokolvar, körömdaganat, az ugynevezett féreg a kézen vagy lábujjon; elkeményedés dagadás, nyakdaganat; zsírkinő-véseknél sb. 50 év óta jónak bizonyult.

Prágai házi flastrom

B. Fragner gógyszertárából Prágában 203. IV.

Élénken tartja az emésztő képességet, tiszta és egészséges vért csinál és biztos világ-elterjedt nép-háziszér.

I Palaczk 50 kr. dupla palaczk I frt. portón 20 kr. f.

A gyógyulás fájdalom nélkül történik a flastrom hűsítése alatt.

I Doboz 25—30 kr. portón 6 krral több.

Ó vás! Mindenki az eredeti preapartumot kérje B. Fragner gyógyszerésznél készült Prágában és vi-gyigázzon, hogy minden oldalon Dr. Rosa védje-gye legyen, az egyik oldalon a gömbölyű, a másik olda-lon a háromszög védjegy.

Mindenki aki utánzottat bemutat díjaztatik.
Ezer és ezer köszönő levelek a világ minden részéből.

RAKTÁRAK Török J. Budapest és A Egger, Budapest főraktár a készítőnél B. Fragner, Apotheke zum schwarzen Adler in Prag, Ecke der Spornergasse Nr. 203

Posta küldemények fordulattal.

Helyben Vladár Sándor gyógyszerésznél. 26-18

Teljesen ártalmatlan.

Antiseptikus és higienikus

HÖLGY-ÓVSZER.

Teljes biztos hatással, használat-ban kiméletes és nem kellene többé semminemű gyöngédtelen és ártal-mas gummi- vagy spongya-cikkék, I doboz (12. drb.) I frt 50 kr. pontos használati utasítással I frt 75 kr. elő-leges beküldése után bérmentve.

Kapható a feltalálónál

László József gyógyszerésznél
Maros-Ujvár. (Erdély.) 8757.

Budapesti főraktár: Török József gyógy-szerész, Kerpel. Fehérsas gyógyszertár Lipót-körut 28. sz.

Bárhová discret szétküldés.

(Telefón 3617.)

Czélszerű és kiméletes. 30-8

Rendkívüli hatású fogcseppek!!!

Bátorkodom a fogfájásban szenvedők figyelmét felhívni az általam készített kitűnő hatású

fogcseppekre,

melyek még minden esetben a legmakacsabb fogfájást is, nem per-czek vagy órák mulvat hanem rö-g-tön megszüntették.

Egy kis üveg ára 25 kr.

Kapható: a készítő **Bencsik La-jos** gyógyszertárában Szegeden. Továbbá **Vladár Sándor** ur gyógyszertárában Csongrádon.

30-16

Stowasser János

osász. és kir. udvari hangszergyáros.

Egyesegyedül szabadalmazott, javított **TÁROGATÓ** feltalálója.

Budapest, II., Lánchíd-utca 5.

Hegedűk 3, 4, 5, 6, 8 frittól feljebb.

Kijátszott régi mesterhegedűk 20, 25, 30, 40 frittól feljebb.

Gordonkák 8, 10, 12, 15 frittól feljebb.

Czimbalmok erőteljes csengő hanggal 35 frittól 300 frittig.

Tárogató ősi magyar hangszer.

Szárnykürtök és trombiták 14, 18 és 20 fit.

Harmonikák erős orgona hanggal 3, 4, 5, 6, 8 frittól feljebb.

Hegedű vonóval és tokkal 8 frt.

Javítások pontosan és legolcsóbb árban eszközöltetnek.

Zenekarok részére szükséges hangszerek előnyös fizetési feltételek mel-letti a legjutányosabb árban szállítanak.

— Árjegyzékek ingyen és bérmentve. —

Harmonikákról külön árjegyzék kérendő. 10-1

Csongrád, 1898. Nyomatott Weisz Márk könyvnyomdájában.

HIRDETÉSEK
lapunk kiadóhivatalában
juttányosan
FRILVÉTTETNEK.